

I

(Kötelezően közzéteendő jogi aktusok)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2006/1638/EK RENDELETE

(2006. október 24.)

az Európai Szomszédsági és Partnerségi Támogatási Eszköz létrehozására vonatkozó általános rendelkezések meghatározásáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 179. és 181a. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽¹⁾,

mivel:

- (1) A Közösség külső támogatási tevékenységének hatékonyabbá tételére új keretet javasolnak a támogatás tervezésére és nyújtására. Ez a rendelet az egyik olyan általános eszköz, amely az Európai Unió külpolitikai céljainak közvetlen támogatását szolgálja.
- (2) A 2002. december 12–13-i koppenhágai Európai Tanács megerősítette, hogy az Európai Unió bővítése nagy lehetőséget kínál a szomszédos államok közötti kapcsolatok előrelendítésére a közös politikai és gazdasági értékek alapján, és hogy az Európai Unió továbbra is eltökélt abban a tekintetben, hogy elkerülje új választóvonalak kialakulását Európában, és hogy elősegítse a stabilitást és a jólétet az Európai Unió új határain belül és kívül egyaránt.
- (3) A 2004. június 17–18-i brüsszeli Európai Tanács megerősítette, hogy jelentősnek tartja az együttműködés erősítését e szomszédokkal, a partnerség és a közös tulajdon alapján, továbbá a demokrácia és az emberi jogok tiszteletben tartásának közös értékeire építve.
- (4) Az Európai Unió és szomszédai közötti megkülönböztetett kapcsolatok a közös értékek – beleértve a demokráciát, a jogállamiságot, a jó kormányzást és az emberi jogokat –, valamint a piacgazdaság, a nyílt, szabályozott és tisztességes kereskedelem, a fenntartható fejlődés elvei és a szegénység csökkentése iránti kötelezettségvállalásokra épülnek.
- (5) Fontos, hogy az e rendelet szerinti közösségi támogatás a Közösség, a tagállamok és a partnerországok által aláírt nemzetközi megállapodások és egyezmények szerint

történjen, és hogy azt a felek által közösen elfogadott nemzetközi jogszabályok általános elveinek figyelembevételével biztosítsák.

- (6) Kelet-Európában és a dél-kaukázusi térségben a partnerségi és együttműködési megállapodások biztosítják a szerződéses kapcsolatok alapját. A mediterrán térségben az euro-mediterrán partnerség (a „barcelonai folyamat”) biztosít regionális keretet az együttműködésnek, amelyet társulási megállapodások hálózata egészít ki.
- (7) Az európai szomszédsági politikán belül az Európai Unió és a partnerországok meghatározzák a prioritásokat, amelyeket kölcsönösen elfogadott cselekvési tervekbe illesztnek, amelyek a konkrét tevékenységek számos kulcsfontosságú területét fogják át, mint a politikai párbeszéd és reform, a kereskedelmi és gazdasági reform, a kiegyensúlyozott társadalmi és gazdasági fejlődés, a bel- és igazságügy, az energia, a közlekedés, az információs társadalom, a környezet, a kutatás és az innováció, a civil társadalom fejlődése és az egyének közötti kapcsolatok. Az e prioritások területén elért előrehaladás hozzájárul a partnerségi és együttműködési megállapodásokban, és a társulási megállapodásokban rejlő összes lehetőség megvalósításához.
- (8) Annak érdekében, hogy támogatni tudja a partnerországok közös értékek és elvek melletti elkötelezettségét és erőfeszítéseit a cselekvési tervek végrehajtásában, a Bizottságnak olyan helyzetben kell lennie, hogy segítséget tudjon nyújtani ezeknek az országoknak, és támogatni tudja a közöttük és a tagállamok között kialakuló különböző típusú együttműködési formákat azzal a céllal, hogy kölcsönös stabilitási, biztonsági és jóléti térséget alakítsanak ki, mely jelentős mértékű gazdasági integrációt és politikai együttműködést foglal magában.
- (9) A politikai, gazdasági és társadalmi reformok előmozdítása az egész szomszédságban fontos célja a közösségi támogatásnak. A földközi-tengeri térségben e célkitűzés további megvalósítása a „Földközi-tengeri és közel-keleti stratégiai

⁽¹⁾ Az Európai Parlament 2006. július 6-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2006. október 17-i határozata.

- partnerség” földközi-tengeri ága keretében zajlik. Az Európai Unió Afrikával kapcsolatos stratégiájának megfelelő elemeit figyelembe veszik a Földközi-tenger észak-afrikai szomszédaival kapcsolatban.
- (10) Fontos, hogy az európai szomszédsági politika által létrehozott keretben a szomszédos fejlődő országoknak nyújtott segítségnyújtás koherens legyen a Közösség fejlesztési politikájának célkitűzéseivel és elveivel, amint azt az „Európai Konszenzus a fejlesztési politika terén” című, az Európai Közösség fejlesztési politikájáról szóló, 2005. december 20-án, a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretén belül ülésénél képviselői, az Európai Parlament és a Bizottság által elfogadott együttes nyilatkozat ⁽¹⁾ kifejti.
- (11) Az Európai Unió és Oroszország úgy döntöttek, hogy kialakítják egyedi stratégiai partnerségüket négy közös terület felállításával, és e partnerség kialakításának támogatására, valamint Oroszország és európai uniós szomszédai határán a határokon átnyúló együttműködés elősegítésére közösségi támogatást fognak felhasználni.
- (12) Az északi dimenzió keret ad az Európai Unió, Oroszország, Norvégia és Izland közötti együttműködésnek. Fontos, hogy a közösségi támogatás az e keret megvalósítását segítő tevékenységeket is támogassa. Ennek a politikának az új célkitűzései politikai nyilatkozatban, valamint a 2005. november 21-i északi dimenzió miniszteri értekezlet által elfogadott iránymutatások alapján kidolgozandó politikai keretdokumentumban kerülnek meghatározásra.
- (13) A mediterrán partnerek számára a segítségnyújtás és az együttműködés az 1995. november 28-i barcelonai nyilatkozattal létrehozott euro-mediterrán partnerség keretében valósul meg, ahogy az a 2005. november 28-i, tizedik évfordulós euro-mediterrán csúcstalálkozón megerősítést nyert, és figyelembe veszi az abban az összefüggésben kötött megállapodást az áruk szabadkereskedelmi övezetének 2010-ig történő létrehozásáról és egy aszimmetrikus liberalizálási folyamat elindításáról.
- (14) Fontos az együttműködés előmozdítása úgy az Európai Unió külső határa mentén, mint a partnerországok között, különösen azok között, amelyek földrajzi értelemben közel vannak egymáshoz.
- (15) Új választóvonalak kialakulásának elkerülése érdekében különösen fontos elhárítani a hatékony, határokon átnyúló együttműködés útjában álló akadályokat az Európai Unió külső határai mentén. A határokon átnyúló együttműködésnek hozzá kell járulnia a szomszédos határrégiók közötti integrált és fenntartható regionális fejlődéshez és az összehangolt területi integrációhoz a Közösség egészében és a szomszédos országok viszonylatában. Ezt a célt leginkább a külpolitikai célkitűzések és a környezetvédelem szempontjából fenntartható gazdasági és szociális kohézió összekapcsolásával lehet elérni.
- (16) Annak érdekében, hogy a szomszédos partnerországok segítséget kapjanak céljaik eléréséhez, és hogy lendületet kapjon a közöttük és a tagállamok közötti együttműködés, indokolt létrehozni egy egységes politikához kapcsolódó segítségnyújtási eszközt, amely számos létező támogatási eszköz helyébe lép, biztosítva az összhangot és egyszerűsítve a segítségnyújtások programozását és irányítását.
- (17) Ez az eszköz támogatja továbbá a partnerországok és a tagállamok közötti határokon átnyúló együttműködést, és jelentős hatékonyságjavulást biztosít azáltal, hogy egyetlen irányítási mechanizmuson keresztül és egyetlen eljárási rend keretében valósítja meg azt. Épít a 2004–2006 közötti időszakban megvalósított szomszédsági programokból nyert tapasztalatokra, és olyan elvek szerint működik majd, mint a többéves programozás, a partnerség és a társfinanszírozás.
- (18) Fontos, hogy az Európai Gazdasági Térség (EGT) országhoz tartozó azon határ menti régiók, amelyek jelenleg tagállamokat és partnerországokat bevonó határokon átnyúló együttműködésben vesznek részt, ezt továbbra is folytathassák saját forrásaik felhasználásával.
- (19) Ez a rendelet a 2007–2013 közötti időszakra egy pénzügyi keretösszeget hoz létre, amely a költségvetési fegyverről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti intézményközi megállapodás ⁽²⁾ 37. pontja szerint a költségvetési hatóság számára az elsődleges referenciaösszeget jelenti.
- (20) Az e rendelet végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal ⁽³⁾ összhangban kell elfogadni.
- (21) Az irányítási eljárást azoknak a végrehajtási szabályoknak a meghatározásánál kell alkalmazni, amelyek a határokon átnyúló együttműködés megvalósítását szabályozzák, és amikor stratégiai dokumentumok, cselekvési tervek és olyan különleges intézkedések elfogadására kerül sor, amelyeket a stratégiai dokumentumok nem tartalmaznak és értékük meghaladja a 10 000 000 eurós küszöböt.
- (22) Mivel a javasolt cselekvés céljait, nevezetesen az Európai Unió és a szomszédos országok közötti szorosabb együttműködést és a fokozatos gazdasági integráció előmozdítását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és a cselekvés terjedelme miatt azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség intézkedéseket hozhat az EK-Szerződés 5. cikke szerinti szubszidiaritás elvének megfelelően. Az e cikkben meghatározott arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépheti túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

⁽²⁾ HL C 139., 2006.6.14., 1. o.

⁽³⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o. A 2006/512/EK határozattal (HL L 200., 2006.7.22., 11. o.) módosított határozat.

⁽¹⁾ HL C 46., 2006.2.24., 1. o.

- (23) E rendelet szükségessé teszi a Közösség és a mediterrán harmadik országok között létrejött, a pénzügyi és műszaki együttműködésről szóló jegyzőkönyvek végrehajtásáról szóló, 1992. június 29-i 1762/92/EGK tanácsi rendelet ⁽¹⁾, a Ciszjordániával és a Gázai övezettel való pénzügyi és műszaki együttműködésről szóló, 1994. július 11-i 1734/94/EK tanácsi rendelet ⁽²⁾ és az euro-mediterrán partnerség (MEDA) keretében végrehajtott gazdasági és társadalmi szerkezeti reformokat kísérő pénzügyi és műszaki intézkedésekről szóló, 1996. július 23-i 1488/96/EK tanácsi rendelet ⁽³⁾ hatályon kívül helyezését. Hasonlóképpen, ez a rendelet a kelet-európai és közép-ázsiai partnerállamoknak történő segítségnyújtásról szóló, 1999. december 29-i 99/2000/EK, Euratom tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ (TACIS) helyébe lép, amely 2006. december 31-én hatályát veszti,
- b) magasabb szintű jogszabályi és szabályozási harmonizáció előmozdítása valamennyi vonatkozó területen, és különösen a partnerországoknak a belső piacba való fokozatos bekapcsolódása és a kereskedelem intenzívebb tétele érdekében;
- c) a társulási megállapodásokban, a partnerségi és együttműködési megállapodásokban, valamint más, olyan többoldalú megállapodásokban szabályozott területeken kialakított politikák kidolgozásáért és tényleges alkalmazásáért felelős nemzeti intézmények és szervek megerősítése, amelyeknek a Közösség és/vagy tagállamai, valamint a partnerországok részes felei, és amelyeknek célja az e cikkben meghatározottak megvalósítása;

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. CÍM

CÉLKITŰZÉSEK ÉS ELVEK

1. cikk

Tárgy és alkalmazási kör

(1) Ez a rendelet szomszédsági és partnerségi eszközt hoz létre azzal a céllal, hogy közösségi támogatást nyújtson az Európai Uniót és a mellékletben felsorolt országokat és területeket (a továbbiakban: partnerországok) magában foglaló jóléti és jószomszédsági térség kialakításához.

(2) A közösségi támogatást a partnerországok javára használják fel. Közösségi támogatás a tagállamok és a partnerországok és régiók közös javára is felhasználható a 6. cikkben meghatározott határokon átnyúló és a régiók közötti együttműködés előmozdításának a céljából.

(3) Az Uniót a szabadság, a demokrácia, az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartása, valamint a jogállamiság értékeire alapították, és az a párbeszéd és az együttműködés révén arra törekszik, hogy az ezen elvek mellett elköteleződést a partnerországokban is elősegítse.

2. cikk

A közösségi támogatás alkalmazási köre

(1) A közösségi támogatás a fokozott együttműködést és a fokozatos gazdasági integrációt mozdítja elő az Európai Unió és a partnerországok között, illetve különösen a partnerségi és együttműködési megállapodások, a társulási megállapodások vagy más létező és jövőbeni megállapodások végrehajtását. Bátorítja továbbá a partnerországoknak a jó kormányzás, valamint az igazságos társadalmi és gazdasági fejlődés előmozdítására tett erőfeszítéseit.

(2) A közösségi támogatást az együttműködés alábbi területein belüli intézkedések támogatására kell felhasználni:

a) politikai párbeszéd és reform előmozdítása;

⁽¹⁾ HL L 181., 1992.7.1., 1. o. A 2112/2005/EK rendelettel (HL L 344., 2005.12.27., 23. o.) módosított rendelet.

⁽²⁾ HL L 182., 1994.7.16., 4. o. A legutóbb a 2110/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 344., 2005.12.27., 1. o.) módosított rendelet.

⁽³⁾ HL L 189., 1996.7.30., 1. o. A legutóbb a 2112/2005/EK rendelettel módosított rendelet.

⁽⁴⁾ HL L 12., 2000.1.18., 1. o. A 2112/2005/EK rendelettel módosított rendelet.

d) a jogállamiság és a jó kormányzás előmozdítása, beleértve a közigazgatás hatékonyságának, valamint az igazságszolgáltatás pártatlanságának és hatékonyságának erősítését, valamint a korrupció és csalás elleni küzdelem támogatását;

e) a fenntartható fejlődés előmozdítása minden szempontból;

f) regionális és helyi fejlesztési erőfeszítések mind a vidéki, mind a városi területeken az egyenlőtlenségek csökkentése, valamint a regionális és helyi fejlesztési kapacitás növelése céljából;

g) a környezetvédelem, a természeti értékek megőrzése és a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás, beleértve az édesvízi és tengeri forrásokat;

h) a szegénység csökkentését célzó, valamint az ENSZ millenniumi fejlesztési céljait elősegítő politikák támogatása;

i) a szociális fejlődést, a társadalmi integrációt, a nemek közötti egyenlőséget és a diszkrimináció megszüntetését, a foglalkoztatottságot és a szociális védelmet előmozdító politikák támogatása, beleértve a migráns munkavállalók védelmét, a társadalmi párbeszédet, a szakszervezeti jogok és az alapvető munkaügyi normák tiszteletben tartását, beleértve a gyermekmunkát is;

j) az egészségügyet, az oktatást és a képzést előmozdító politikák támogatása, beleértve nemcsak a fertőző és nem fertőző betegségek, illetve rendellenességek elleni küzdelmet szolgáló intézkedéseket, hanem a jó egészségre – többek között a reprodukív egészségre és a csecsemők egészségére – irányuló szolgáltatásokhoz és oktatáshoz való hozzájutást a lányok és a nők számára;

k) az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok előmozdítása és védelme, beleértve a nők és gyermekek jogait;

- l) a demokratizálódás támogatása, többek között a civil társadalmi szervezetek szerepének kibővítése és a média pluralizmusának előmozdítása által, valamint választási megfigyelésen és segítségnyújtáson keresztül;
- m) a civil társadalom és a nem kormányzati szervezetek megerősítése;
- n) a piacgazdaság fejlődésének előmozdítása, beleértve a magánszektor és a kis- és középvállalkozások fejlődését támogató intézkedéseket a beruházások és a globális kereskedelem előmozdítása céljából;
- o) az együttműködés előmozdítása az energia-, távközlési és közlekedési szektorokban, beleértve a kapcsolódásokat, a hálózatokat és ezek működését, a nemzetközi közlekedési és energiaügyi műveletek biztonságának és biztonságosságának növelését, az új és megújuló energiaforrások népszerűsítését, az energiahatékonyságot és a tiszta szállítást;
- p) támogatás nyújtása olyan tevékenységekhez, amelyek célja az élelmiszerek biztonságának javítása a polgárok számára, különösen a közegészségügy és a növényvédelem területén;
- q) hatékony és biztonságos határigazgatás biztosítása;
- r) a reformok támogatása és a kapacitások erősítése a bel- és igazságügy területén, beleértve olyan kérdéseket, mint a menekültügy, a migráció és a visszatérés, valamint az emberkereskedelem és a terrorizmus, a szervezett bűnözés – beleértve annak finanszírozását, a pénzmosást és az adócsalást – elleni harc és ezek megelőzése;
- s) az igazgatási együttműködés támogatása az átláthatóság és az információcsera javítására az adózás területén és az adókikerülés elleni harc érdekében;
- t) közösségi kutatási és innovációs programokban való részvétel előmozdítása;
- u) a tagállamok és a partnerországok felsőoktatási intézményei közötti együttműködésnek, valamint a tanárok, a kutatók és a diákok mobilitásának az előmozdítása;
- v) a multikulturális párbeszéd, az egyes emberek közötti kapcsolatok, ideértve a tagállamokban élő bevándorlók közösségeivel való kapcsolatokat, a civil szervezetek, a kulturális intézmények közötti együttműködést és az ifjúsági csereprogramok előmozdítását;
- w) a történelmi és kulturális örökség megőrzésére és fejlesztési potenciáljának előmozdítására irányuló együttműködés támogatása, a turizmuson keresztül is;
- x) a partnerországok részvételének a támogatása a közösségi programokban és ügynökségekben;
- y) a határokon átnyúló együttműködés támogatása közös helyi kezdeményezéseken keresztül a fenntartható gazdasági, szociális és környezeti fejlődés előmozdítására a határ menti régiókban, valamint az integrált területi fejlesztések támogatása a Közösség külső határain át;
- z) a regionális és szubregionális együttműködés és integráció előmozdítása (ahol indokolt, azokkal az országokkal is, amelyek e rendelet alapján nem jogosultak közösségi támogatásra);
- aa) támogatás nyújtása válság utáni helyzetekben, beleértve a menekülteknek és a lakhelyüket elhagyni kényszerült személyeknek nyújtott támogatást, továbbá részvétel a katasztrófahelyzetekre való felkészülésben;
- bb) a partnerek közötti kommunikáció bátorítása és cserék elősegítése a programok alapján finanszírozott intézkedések és tevékenységek területén;
- cc) valamint közös témák szerinti kihívások kezelése közös érdeklődésre számot tartó területeken, és bármely más, e rendelet alkalmazási körével összeegyeztethető célkitűzés.

3. cikk

A politikai keret

(1) Az e rendelet szerinti közösségi támogatási program kidolgozására az általános politikai keretet a partnerségi és együttműködési megállapodások, társulási megállapodások vagy egyéb meglévő vagy jövőbeni, a partnerországok közötti kapcsolatokat létrehozó megállapodások és az Európai Unió ezen országok irányában követendő politikájához iránymutatást meghatározó releváns bizottsági közlemények és tanácsi következtetések biztosítják. A közösségi támogatási prioritások meghatározásánál alapvető hivatkozási pontot jelentenek a kölcsönösen elfogadott cselekvési tervek vagy más egyenértékű dokumentumok.

(2) Az Európai Unió országai és a partnerországok közötti, az (1) bekezdésben említett megállapodások hiányában közösségi támogatást akkor lehet nyújtani, ha az hasznosnak bizonyul az Európai Unió politikai céljai elérésében tett előrelépés szempontjából és az e célokra alapozva kerül meghatározásra.

4. cikk

Kiegészítő jelleg, partnerség és társfinanszírozás

(1) Az e rendelet szerinti közösségi támogatás általában kiegészíti a megfelelő nemzeti, regionális vagy helyi stratégiákat és támogatási eszközöket, vagy hozzájárul azokhoz.

(2) Az e rendelet szerinti közösségi támogatást általában a Bizottság és a kedvezményezettek közötti partnerség alapján alakítják ki. A partnerségbe, ahol indokolt, nemzeti, regionális és helyi hatóságokat, gazdasági és szociális partnereket, a civil társadalmat és egyéb szerveket is bevonnak.

(3) A programok és projektek előkészítésében, végrehajtásában és nyomon követésében a kedvezményezett országok adott esetben társulnak a megfelelő partnerekkel a megfelelő területi szinten, különösen regionális és helyi szinten.

(4) Az e rendelet szerinti közösségi támogatáshoz a kedvezményezett országok általában társfinanszírozást biztosítanak közalapítványokból, a kedvezményezett hozzájárulásaiból vagy egyéb forrásokból. A társfinanszírozásra vonatkozó követelménytől el lehet tekinteni megfelelően indokolt esetben, és amikor erre annak érdekében van szükség, hogy támogassák a civil társadalom és a nem állami szereplők fejlődését az emberi jogokat és alapvető szabadságjogokat elősegítő és a demokratizálódást támogató intézkedések érdekében.

5. cikk

Összhang, összeegyeztethetőség és koordináció

(1) Az e rendelet alapján finanszírozott programoknak és projekteknek összhangban kell lenniük az európai uniós politikákkal. Összeegyeztethetőknek kell lenniük a Közösség és tagállamai, valamint a partnerországok között megkötött megállapodásokkal, és be kell tartaniuk az azokban a többoldalú megállapodásokban és nemzetközi egyezményekben vállalt kötelezettségeket, amelyeknek részes felei, beleértve az emberi jogokról, a demokráciáról és a jó kormányzásról szóló kötelezettségvállalásokat.

(2) A Bizottság és a tagállamok biztosítják az e rendelet szerinti nyújtott közösségi támogatás és a Közösség és a tagállamok által egyéb belső és külső pénzügyi eszközök révén, valamint az Európai Beruházási Bank (EBB) által nyújtott pénzügyi támogatás között összhangot.

(3) A Bizottság és a tagállamok biztosítják a saját segítségnyújtási programjaik közötti koordinációt, azzal a céllal, hogy növeljék a segítségnyújtások biztosítása során az eredményességet és a hatékonyságot a külső segítségnyújtások területén folytatott műveleti koordináció megerősítése és a politikák és eljárások harmonizálása érdekében kialakított iránymutatásokkal összhangban. A koordináció magában foglalja a rendszeres konzultációkat és a megfelelő információk gyakori cseréjét a segítségnyújtási ciklus különböző fázisaiban, különösen a helyi megvalósítás szintjén, és kulcsfontosságú eleme a tagállamok és a Közösség programozási folyamatának.

(4) A Bizottság, a tagállamokkal kapcsolatot tartva, megteszi a szükséges lépéseket a multilaterális és regionális szervezetekkel és testületekkel, úgymint a nemzetközi pénzügyi intézetekkel, az Egyesült Nemzetek ügynökségeivel, alapjaival és programjaival és a nem európai uniós adományozókkal kialakítandó megfelelő koordináció és együttműködés biztosítására.

II. CÍM

AZ ALAPOK PROGRAMOZÁSA ÉS ELOSZTÁSA

6. cikk

Programtípusok

(1) Az e rendelet szerinti közösségi támogatást az alábbi eszközök révén hajtják végre:

- a) országos, több országot érintő és határokon átnyúló stratégiai dokumentumok és többéves indikatív programok a 7. cikkben említettek szerint, amelyek az alábbiakat foglalják magukban:
 - i. országprogramok vagy több országot érintő programok, amelyek egy partnerország számára biztosított segítségnyújtással, illetőleg két vagy három partnerország közötti régiós vagy szubregionális együttműködéssel foglalkoznak és amelyben tagállamok is részt vehetnek;
 - ii. határokon átnyúló együttműködési programok, amelyek egy vagy több tagállam és egy vagy több partnerország közötti együttműködéssel foglalkoznak, és olyan régiókban valósulnak meg, amelyek a Közösséggel meglévő közös határaik mentén találhatók;
- b) a határokon átnyúló együttműködésre vonatkozó közös operatív programok a 9. cikkben említettek szerint, éves cselekvési tervek a 12. cikkben említettek szerint és különleges intézkedések a 13. cikkben említettek szerint.

(2) A több országra kiterjedő programok a régiók közötti intézkedésekre is kiterjedhetnek. E rendelet alkalmazásában a „régiók közötti intézkedés” a tagállamok és partnerországok közötti, valamely tagállam vagy partnerország területén zajló, kölcsönös előnyök elérését célzó és az őket érintő közös kihívásokra választ adni kívánó együttműködés.

7. cikk

Programozás és az alapok elosztása

(1) Az országprogramok vagy a több országot érintő programok esetében a 26. cikk (2) bekezdésben hivatkozott eljárás szerint stratégiai dokumentumokat fogadnak el. A stratégiai dokumentumok tükrözik a 3. cikkben említett politikai keretet és cselekvési terveket, és összhangban vannak az egyes országok és régiók elsőbbséget élvező céljaival, valamint a 4. és 5. cikkben leírt módszerekkel. A stratégiai dokumentumokat a politikai keretben meghatározott prioritásokkal összeegyeztethető időszakra készítik el, és azok többéves indikatív programokat tartalmaznak, beleértve a többéves indikatív pénzügyi előirányzatokat és az egyes országok és régiók elsőbbséget élvező céljait, valamint összhangban vannak a 2. cikk (2) bekezdésében található listával. Ezeket félideiben vagy amikor szükséges felülvizsgálják, és a 26. cikk (2) bekezdésében hivatkozott eljárás szerint módosíthatják.

(2) Egy vagy több országot érintő programok kialakítása során a Bizottság az előirányzatokat minden egyes programra úgy határozza meg, hogy átlátható és objektív feltételeket használ, figyelembe veszi az érintett ország vagy régió sajátos jellemzőit és igényeit, az adott országgal kialakítandó uniós együttműködés

igényének szintjét, az elfogadott célok felé tett előrehaladást, beleértve a kormányzásra és a reformra vonatkozóan, valamint a közösségi támogatás irányításának és befogadásának képességére.

(3) Kizárólag a határokon átnyúló együttműködés céljára, és annak érdekében, hogy elkészítse a 9. cikk (1) bekezdésében hivatkozott közös cselekvési programok listáját, a többéves indikatív előirányzatokat és azokat a területi egységeket, amelyek jogosultak a programokban részt venni, a 26. cikk (2) bekezdésében hivatkozott eljárás szerint egy, vagy ha szükséges, több stratégiai dokumentumot fogadnak el. Ez(ek) a stratégiai dokumentum(ok) a 4. és 5. cikkben meghatározott elvek és módok figyelembevételével készül(nek) el, és elvileg legfeljebb hétéves időszakra vonatkozik (vonatkoznak), 2007. január 1-jétől 2013. december 31-ig.

(4) A Bizottság meghatározza az alapoknak a határokon átnyúló együttműködési programok számára való elosztását, olyan objektív feltételeket figyelembe véve, mint a jogosult területek népessége és az együttműködés intenzitását befolyásoló tényezők, ide értve a határ menti területek sajátosságait és a közösségi támogatás kezelésének és befogadásának képességét.

(5) Az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) hozzájárul az e rendelet rendelkezései szerint kialakított és megvalósított, határokon átnyúló együttműködési programokhoz. Az Európai Regionális Fejlesztési Alap hozzájárulásának összegét a partnerországokkal közös határokra az Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Európai Szociális Alap és a Kohéziós Alap általános rendelkezéseinek meghatározásáról szóló, 2006. július 11-i 1083/2006/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ határozta meg.

(6) Válságok vagy a demokrácia, a jogállamiság, vagy az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok veszélyeztetettsége, természeti vagy ember által okozott katasztrófák esetén sürgősségi eljárást lehet igénybe venni a stratégiai dokumentumok *ad hoc* felülvizsgálatára. Ez a felülvizsgálat biztosítja a koherenciát az e rendelet szerinti közösségi támogatás, és az egyéb pénzügyi eszközök, beleértve a stabilitási eszköz létrehozásáról szóló EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁾ szerinti támogatás között.

III. CÍM

HATÁROKON ÁTNYÚLÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS

8. cikk

Földrajzi támogathatóság

(1) A 6. cikk (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában hivatkozott, határokon átnyúló együttműködési programok vonatkozhatnak az összes alábbi határ menti régiókra:

- a) minden, a NUTS 3. szintnek megfelelő vagy ezzel egyenértékű területi egység a tagállamok és a partnerországok szárazföldi határai mentén;
- b) minden, a NUTS 3. szintnek megfelelő vagy ezzel egyenértékű területi egység jelentős tengeri átkelőhelyek mentén;

c) minden, a NUTS 2. szintnek megfelelő vagy ezzel egyenértékű part menti területi egység, mely valamely, a tagállamokkal és a partnerországokkal közös tengeri medencével szomszédos.

(2) A már folyamatban lévő együttműködések fenntartása végett, valamint egyéb indokolt esetekben, azok a területi egységek, amelyek határosak az (1) bekezdésben hivatkozottakkal, engedélyt kaphatnak a határokon átnyúló együttműködésekben való részvételre a 7. cikk (3) bekezdésében említett stratégiai dokumentum(ok)ban lefektetett feltételek szerint.

(3) Az (1) bekezdés b) pontja értelmében létrehozott programok esetében a Bizottság, a partnerekkel egyetértésben, javasolhatja, hogy az együttműködésben való részvételt terjeszték ki annak a NUTS 2. szintű területi egységnek az egészére, amelyben az érintett NUTS 3. szintű egység elhelyezkedik.

(4) A jelentős tengeri átkelőhelyek listáját a Bizottság határozza meg a 7. cikk (3) bekezdésében hivatkozott stratégiai dokumentumokban, a távolság és más megfelelő földrajzi és gazdasági kritériumok alapján.

9. cikk

Programozás

(1) Az e rendelet szerinti határokon átnyúló együttműködést többéves programok keretében valósítják meg, amelyek egy határra vagy egy határcsoportra terjednek ki, és olyan többéves intézkedéseket tartalmaznak, amelyek konzisztens prioritások együttesét töreksenek teljesíteni, és amelyek a közösségi támogatás segítségével megvalósíthatók (a továbbiakban: közös cselekvési programok). A közös cselekvési programok alapját a 7. cikk (3) bekezdésében hivatkozott stratégiai dokumentum(ok) jelenti(k).

(2) A szárazföldi határokra és tengeri átkelőhelyekre vonatkozó jelentős közös cselekvési programokat az egyes határokra alakítják ki a megfelelő területi szinten, és azok egy vagy több tagállamhoz, valamint egy vagy több partnerországhoz tartozó támogatható területi egységeket tartalmaznak.

(3) A közös tengeri medencékkel kapcsolatos közös cselekvési programok többoldalúak, és több részt vevő országhoz – beleértve legalább egy tagállamot és egy partnerországot – tartozó tengeri medencére néző területi egységeket tartalmaznak, figyelembe véve az intézményi rendszereket és a partnerség elvét. Tartalmazhatnak olyan kétoldalú tevékenységet is, amely támogatja az együttműködést egy tagállam és egy partnerország között. Ezeket a programokat szigorúan kell koordinálni olyan transznacionális együttműködési programok révén, amelyek részben halmozott földrajzi lefedettséggel rendelkeznek, és az Európai Unióban az 1083/2006/EK rendelet alapján kerültek létrehozásra.

(4) A közös cselekvési programokat az érintett tagállamoknak és partnerországoknak a megfelelő regionális szinten kell kialakítaniuk intézményi rendszerükkel összhangban és a partnerség 4. cikkben említett elvének figyelembevételével. Általában

⁽¹⁾ HL L 210., 2006.7.31., 25. o.

⁽²⁾ A Hivatalos Lapban még nem tették közzé.

a 2007. január 1-jétől 2013. december 31-ig terjedő, hétéves időszakra kell vonatkoznuk.

(5) Valamely közös cselekvési program megvalósításával érintett közös tengeri medencével szomszédos nem partnerországok a 11. cikkben hivatkozott végrehajtási szabályokban meghatározott feltételek szerint bekapcsolódhatnak abba a közös cselekvési programba és részesülhetnek közösségi támogatásban.

(6) A 7. cikk (3) bekezdésében hivatkozott stratégiai dokumentumok jóváhagyásától számított egy éven belül a részt vevő országok közösen terjesztik elő a Bizottsághoz a közös cselekvési programokra vonatkozó javasolataikat. A Bizottság minden egyes közös cselekvési programot annak e rendelettel és a végrehajtási szabályokkal való összeegyeztethetősége alapján fogad el.

(7) A közös cselekvési programok a részt vevő országok, a határ menti régiók vagy a Bizottság kezdeményezésére felülvizsgálhatók annak érdekében, hogy figyelembe vegyék az együttműködési prioritásokban bekövetkezett változásokat, a társadalmi-gazdasági fejlődést, az érintett intézkedések végrehajtása, valamint az ellenőrzési és értékelési eljárás során megfigyelt eredményeket, továbbá a rendelkezésre álló segítség összege kiigazításának és a források újraelosztásának szükségességét.

(8) A közös cselekvési programok elfogadása után a Bizottság, az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet⁽¹⁾ megfelelő rendelkezéseivel összhangban, a partnerországokkal az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó többéves finanszírozási megállapodást köt. A finanszírozási megállapodás tartalmazza a közös cselekvési program végrehajtásához szükséges jogi rendelkezéseket, és azt a 10. cikkben említett közös irányító hatóság is aláírja.

(9) A részt vevő országok, a partnerségi elv figyelembevételével, közösen választják ki azokat a részprogramokat, amelyek összhangban vannak a közösségi támogatásban részesülő közös cselekvési program prioritásaival és intézkedéseivel.

(10) Olyan egyedi és megfelelően indokolt esetben, amikor:

- a) a részt vevő országok kapcsolataiban, vagy az Európai Unió és a partnerország között jelentkező problémák miatt nincs lehetőség közös cselekvési program kialakítására;
- b) a részt vevő országok legkésőbb 2010. június 30-ig nem nyújtottak be a Bizottságnak közös cselekvési programot;
- c) a partnerország a program elfogadását követő év végéig nem írja alá a segítségnyújtási szerződést;
- d) a közös cselekvési programot a részt vevő országok kapcsolataiban felmerülő problémák miatt nem lehet végrehajtani,

a Bizottság, az érintett tagállammal (illetve tagállamokkal) való egyeztetést követően megteszi a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy az érintett tagállam az 1083/2006/EK rendelet értelmében felhasználhassa a programhoz az ERFA hozzájárulását.

10. cikk

Programok irányítása

(1) A közös cselekvési programokat elvben egy valamelyik tagállamba telepített közös irányító hatóság valósítja meg megosztott irányítás révén. A közös irányító hatóság munkáját segítheti egy közös technikai titkárság.

(2) A részt vevő országok javasolhatják a Bizottságnak, hogy a közös irányító hatóságot egy partnerországba telepítsék, feltéve hogy a kijelölt szerv képes teljes mértékben alkalmazni az 1605/2002/EK, Euratom rendelet megfelelő rendelkezéseiben meghatározott kritériumokat.

(3) E rendelet alkalmazásában a „közös irányító hatóság” bármely olyan, a közszférához – beleértve az államot is – vagy a magánszférához tartozó országos, regionális vagy helyi szintű hatóság vagy szerv, amelyet egy közös cselekvési programban érintett tagállam vagy tagállamok és a partnerország vagy partnerországok jelölnek ki, és amely rendelkezik azzal a pénzügyi és igazgatási kapacitással, hogy a közösségi támogatást kezelje, valamint azzal a jogképességgel, hogy az e rendelet szerint szükséges megállapodásokat megkösse.

(4) A közös irányító hatóság – a megbízható technikai és pénzügyi irányítás elvével összhangban – felelős a közös cselekvési program irányításáért és megvalósításáért, valamint tevékenysége jogszerűségének és szabályosságának a biztosításáért. Ennek érdekében megfelelő irányítási, ellenőrzési és elszámolási rendszereket és szabványokat alakít ki.

(5) A közös cselekvési program irányító hatósága és ellenőrző rendszere az irányító hatóságon belüli munkafelosztás, illetve a hitelesítést és ellenőrzést végző független testületek kijelölése által szavatolja az irányítás, a hitelesítés és az ellenőrzési folyamatok megfelelő szétválasztását.

(6) A közös cselekvési programok végrehajtásának megfelelő előkészítése érdekében a közös cselekvési program elfogadása után és a segítségnyújtási szerződések aláírása előtt a Bizottság lehetővé teheti a közös irányító hatóság számára, hogy a program költségvetésének egy részét a program olyan tevékenységeinek finanszírozására kezdje felhasználni, mint az irányító hatóság működési költségeinek fedezése, technikai segítségnyújtás és egyéb előkészítő tevékenységek. Az előkészítő fázis részletes szabályait a 11. cikkben említett végrehajtási szabályokban határozzák meg.

⁽¹⁾ HL L 248., 2002.9.16., 1. o.

11. cikk

Végrehajtási szabályok

(1) Az e címben foglaltak végrehajtására vonatkozó egyedi rendelkezéseket meghatározó végrehajtási szabályokat a 26. cikk (2) bekezdésében hivatkozott eljárással összhangban fogadják el.

(2) A végrehajtási szabályokban meghatározott témák olyan kérdéseket tartalmaznak, mint a társfinanszírozás mértéke, a közös cselekvési programok előkészítése, a közös hatóságok megnevezése és feladatai, a felügyelő és a kiválasztásért felelős bizottságok és a közös titkárság szerepe és feladatai, a költségek támogathatósága, a projektek közös kiválasztása, az előkészítő szakasz, a közösségi támogatás technikai és pénzügyi igazgatása, a pénzügyi ellenőrzés és az audit, az ellenőrzés és értékelés, az átláthatóság és a potenciális kedvezményezetteket célzó információs tevékenységek.

IV. CÍM

VÉGREHAJTÁS

12. cikk

Cselekvési programok elfogadása

(1) A 7. cikk (1) bekezdésében említett stratégiai dokumentumok alapján elkészített cselekvési programokat a 26. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően, rendszerint évente fogadják el.

Kivételesen, elsősorban olyan esetekben, amikor a cselekvési program elfogadására még nem került sor, a Bizottság, a 7. cikkben hivatkozott stratégiai dokumentumok és többéves indikatív programok alapján a cselekvési terven kívüli intézkedéseket is elfogadhat, ugyanazon szabályok és eljárások szerint, mint amelyek a cselekvési programokra érvényesek.

(2) A cselekvési programok meghatározzák a megvalósítandó célkitűzéseket, az intervenció területet, a várt eredményeket, az irányítási módokat, valamint az előirányzott finanszírozás teljes összegét. Figyelembe veszik a közösségi támogatások korábbi végrehajtásából tanultakat. Tartalmazzák a finanszírozandó tevékenységek leírását, az egyes tevékenységekre elkülönített összegek megjelölését, valamint egy indikatív végrehajtási menetrendet. Tartalmazzák a programok által finanszírozott intézkedések végrehajtásakor ellenőrizendő teljesítménymutatók típusának meghatározását.

(3) A határokon átnyúló együttműködési programokra a Bizottság a 9. cikkben hivatkozott eljárással összhangban közös programokat fogad el.

(4) A Bizottság, tájékoztatás céljából, az azok elfogadásától számított egy hónapos határidővel benyújtja az Európai Parlamentnek és a tagállamoknak a cselekvési programokat és a közös határokon átnyúló együttműködési programokat.

13. cikk

A stratégiai dokumentumokban és a többéves indikatív programokban nem előirányzott különleges intézkedések elfogadása

(1) Szükség esetén és kellően indokolt esetben, vagy ha váratlan esemény történik, a Bizottság különleges intézkedéseket fogad el, amelyek nem szerepelnek a stratégiai dokumentumban és a többéves indikatív programokban sem (a továbbiakban: különleges intézkedések).

A különleges intézkedések arra is használhatók, hogy megkönnyítsék az átmenetet a sürgősségi segítségnyújtástól a hosszú távú fejlesztési tevékenységek felé, beleértve azokat a tevékenységeket, amelyek célja a lakosság felkészítése arra, hogy jobban tudjon reagálni ismétlődő válsághelyzetekben.

(2) Ha az ilyen intézkedések költsége meghaladja a 10 000 000 eurót, ezeket a Bizottság a 26. cikk (2) bekezdésben említett eljárással összhangban fogadja el.

Az olyan különleges intézkedések módosításánál, mint a technikai kiigazítások, a megvalósítási időszak meghosszabbítása, az előzetes költségvetésen belüli hitelátcsoportosítások, a költségvetés 20 %-os sávon belüli emelése vagy csökkentése, nem szükséges alkalmazni a 26. cikk (2) bekezdése szerinti eljárást mindaddig, amíg ezek a módosítások nem érintik a Bizottság határozatában rögzített kezdeti célokat.

(3) A különleges intézkedések meghatározzák a megvalósítandó célkitűzéseket, az intervenció területeket, a várt eredményeket, az irányítási módokat, valamint az előirányzott finanszírozás teljes összegét. Tartalmazzák a finanszírozandó tevékenységek leírását, az egyes tevékenységekre elkülönített összegek megjelölését, valamint egy indikatív végrehajtási menetrendet. Tartalmazzák a különleges intézkedések végrehajtásakor ellenőrizendő teljesítménymutatók típusának meghatározását.

(4) A Bizottság, tájékoztatás céljából, határozathozatalától számított egy hónapon belül eljuttatja az Európai Parlamentnek és a tagállamoknak azokat a különleges intézkedéseket, amelyek értéke nem haladja meg a 10 000 000 eurót.

14. cikk

Támogathatóság

(1) A cselekvési programok, a határokon átnyúló együttműködési programok és a különleges intézkedések végrehajtására e rendelet szerint támogathatók:

- a) a partnerországok és régiók, valamint intézményeik;
- b) a partnerországok decentralizált egységei, úgymint a régiók, a megyék, a tartományok és az önkormányzatok;
- c) a partnerországok és régiók, illetve a Bizottság által létrehozott vegyes szervek;

- d) a nemzetközi szervezetek, beleértve a regionális szervezeteket, az ENSZ-szerveket, -szolgálatokat és -missziókat, a nemzetközi pénzügyi intézményeket és fejlesztési bankokat, amennyiben hozzájárulnak e rendelet célkitűzéseihöz;
- e) közösségi intézmények és szervek, de csupán a 16. cikkben hivatkozotthoz hasonló típusú támogató intézkedések megvalósítása körében;
- f) az Európai Unió ügynökségei;
- g) a tagállamok, a partnerországok és a régiók, és más, a 21. cikk szerint a közösségi külső támogatásához való hozzáférés feltételeinek megfelelő harmadik országok alábbi intézményei és szervei, amennyiben hozzájárulnak e rendelet célkitűzéseihöz:
- i. állami vagy félig állami szervek, önkormányzatok vagy ezek igazgatásai és társulásai;
 - ii. cégek, vállalatok és más magánszervezetek és üzleti vállalkozások;
 - iii. pénzügyi intézmények, amelyek a partnerországokban a magánbefektetés számára adományokat, támogatást és finanszírozást biztosítanak;
 - iv. a h) pontban meghatározott nem állami szereplők;
 - v. természetes személyek;
- h) az alábbi nem állami szereplők:
- i. nem kormányzati szervezetek;
 - ii. nemzeti és/vagy etnikai kisebbségeket képviselő szervezetek;
 - iii. helyi polgári csoportok és szakmai társulások;
 - iv. szövetkezetek, szakszervezetek, gazdasági és szociális érdekeket képviselő szervezetek;
 - v. helyi szervezetek (beleértve a hálózatokat), amelyek részt vesznek a decentralizált regionális együttműködésben és integrációban;
 - vi. fogyasztói szervezetek, női és ifjúsági szervezetek, oktatási, kulturális, kutatási és tudományos szervezetek;
 - vii. egyetemek;
 - viii. egyházak és vallási szervezetek és közösségek;
 - ix. a média;
 - x. határokon átnyúló szervezetek, nem kormányzati szervezetek és független alapítványok.

(2) Az e cikkben kifejezetten nem említett szervek vagy szereplők, amennyiben az e rendelet céljainak eléréséhez alapvetően szükséges.

15. cikk

Intézkedéstípusok

- (1) A közösségi támogatást programok, projektek és minden olyan intézkedés finanszírozására használják fel, amelyek hozzájárulnak e rendelet célkitűzéseihöz.
- (2) A közösségi támogatás ezenkívül felhasználható:
- a) a tagállamokból és a programban közreműködő regionális és helyi hatóságokból küldött, többek között a közszférából érkező szakértőket bevonó technikai támogatás és célzott igazgatási együttműködési intézkedések finanszírozására is;
 - b) beruházások és beruházáshoz kapcsolódó tevékenységek finanszírozására;
 - c) az Európai Beruházási Bank vagy más közvetítő pénzintézet részére történő hozzájárulás formájában, a 23. cikkel összhangban, kölcsönök finanszírozására, tőkebefektetésekre, garanciaalapokra vagy befektetési alapokra;
 - d) kivételes esetben, nemzetközi szinten megállapított adósságsökkentő programok alapján adósságsökkentő programokra;
 - e) ágazati vagy általános költségvetési támogatásra, amennyiben a partnerország közpénzek elköltéséért felelős igazgatása eléggé átlátható, megbízható és hatékony, és amennyiben az adományozók, többek között adott esetben a nemzetközi pénzügyi intézmények által jóváhagyott, megfelelően kialakított ágazati vagy makrogazdasági politikákat alakítottak ki;
 - f) különösen környezetvédelmi hitelek esetén kamattámogatás nyújtására;
 - g) biztosítás nyújtására nem kereskedelmi jellegű kockázatok ellen;
 - h) a Közösség, a tagállamok, nemzetközi vagy regionális szervezetek és más adományozó vagy partnerországok által létrehozott alaphoz való hozzájárulásra;
 - i) nemzetközi pénzügyi intézmények vagy regionális fejlesztési bankok tőkéjéhez való hozzájárulásra;
 - j) a közösségi támogatásban részesülő országokban a hatékony igazgatáshoz és a projektek és programok felügyeletéhez szükséges költségek finanszírozására;
 - k) mikroprojektek finanszírozására;
 - l) élelmiszer-biztonsági intézkedésekre.

(3) A közösségi támogatást alapvetően nem szabad adók, vámterhek vagy más költségvetési terhek finanszírozására felhasználni.

16. cikk

Támogatási intézkedések

(1) A közösségi támogatás a program irányításához és céljai megvalósításához közvetlenül szükséges előkészítő, nyomonkövető, auditálási és értékelési tevékenységekhez közvetlenül szükséges költségeket is fedezheti, mint többek között a tanulmányok, az értekezletek, az információs tevékenységek, a tudatosítás, a kiadási és képzési tevékenységek, többek között a partnerek számára olyan képzési és oktatási intézkedések, amelyek lehetővé teszik számukra a részvételt a program különböző szakaszaiban, informatikai hálózatokkal kapcsolatos költségek, továbbá minden olyan igazgatási és technikai költség, amelyeket a Bizottság a program irányításához igénybe vehet. Ide tartoznak azok igazgatási támogatási költségek is, amelyek a program irányítása érdekében a Bizottság delegációiban szükségesek.

(2) Ezek az intézkedések nem kell, hogy feltétlenül többéves programozás tárgyát képezzék, és ezért a stratégiai dokumentumokon és a többéves indikatív programokon kívül is finanszírozhatók. Ugyanakkor, a többéves indikatív programok körén belül is finanszírozhatók. A Bizottság a többéves indikatív programok által nem lefedett támogatási intézkedéseket a 13. cikkben előírt rendelkezések szerint fogadja el.

17. cikk

Társfinanszírozás

(1) Az e rendelet szerint finanszírozott intézkedésekhez társfinanszírozás is kapcsolódhat, elsősorban az alábbiak részéről:

- tagállamok, azok regionális és helyi hatóságai, valamint állami vagy félig állami szerveik;
- EGT-országok, Svájc és egyéb adományozó országok, különösen állami és félig állami szerveik;
- nemzetközi, köztük regionális szervezetek és különösen a nemzetközi és regionális pénzügyi intézmények;
- társaságok, vállalkozások és egyéb, a magánszektorhoz tartozó magánszervezetek és gazdasági szereplők, valamint a többi nem állami szereplő;
- az alapokban részesülő partnerországok vagy régiók.

(2) Párhuzamos társfinanszírozás esetén a projektet vagy a programot több világosan azonosítható alprojektre bontják, amelyek mindegyikét más partner finanszírozza, úgy biztosítva a társfinanszírozást, hogy a finanszírozás végső címzettje mindig azonosítható legyen. Közös társfinanszírozás esetén, a projekt vagy program teljes költsége felosztásra kerül a társfinanszírozást biztosító partnerek között és a forrásokat úgy vonják össze, hogy

a projekt vagy program keretében ne lehessen azonosítani egy adott tevékenység finanszírozási forrását.

(3) Közös társfinanszírozás esetén a Bizottság közös akciók végrehajtására az (1) bekezdés a), b) és c) pontjában hivatkozott egységek nevében fogadhat és igazgathat pénzalapokat. Ezeket az alapokat célhoz kötött bevételként kezelik, az 1605/2002/EK, Euratom rendelet 18. cikke szerint.

18. cikk

Irányítási eljárások

(1) A Bizottság az e rendelet szerinti programokat az 1605/2002/EK, Euratom rendelettel összhangban valósítja meg.

(2) A Bizottság az 1605/2002/EK, Euratom rendelet 54. cikke (2) bekezdése c) pontjában megjelölt szervekre közhatósági és különösen költségvetés-végrehajtási feladatokat bízhat, amennyiben nemzetközi státusuk elismert, megfelelnek a nemzetközileg elismert irányítási és ellenőrzési rendszereknek, és valamely közhatóság felügyeli azokat.

(3) A Bizottság keretmegállapodásokat köthet a partnerországokkal, amelyek minden szükséges intézkedést tartalmaznak ahhoz, hogy biztosítsák a közösségi támogatás hatékony megvalósítását és a Közösség pénzügyi érdekeinek a védelmét.

(4) Decentralizált irányítás esetén a Bizottság dönthet úgy, hogy beszerzési vagy támogatási eljárást alkalmaz a kedvezményezett partnerországban vagy régióban, amennyiben:

- a kedvezményezett partnerország vagy régió eljárási megfelelnek az átláthatóság, az arányosság, az egyenlő elbánás, illetve a megkülönböztetésmentesség elvének, és megakadályozzák az érdekek ütközését;
- a kedvezményezett partnerország vagy régió vállalja azt, hogy rendszeresen ellenőrzi a közösségi költségvetésből finanszírozott tevékenységek megfelelő végrehajtását, továbbá hogy megfelelő intézkedéseket hoz a szabálytalanságok és a csalás megelőzésére és szükség esetén jogi lépéseket tesz a nem megfelelő célokra felhasznált támogatás behajtására.

19. cikk

Költségvetési kötelezettségvállalások

(1) A költségvetési kötelezettségvállalások megállapítása a 9. cikk (6) bekezdése, a 12. cikk (1) bekezdése, a 13. cikk (1) bekezdése és a 16. cikk (2) bekezdése szerinti bizottsági határozatok alapján történik.

(2) Az olyan intézkedésekre vonatkozó költségvetési kötelezettségvállalások, amelyeknek a megvalósítása több pénzügyi évre terjed ki, feloszthatók több évre vonatkozó éves részletekre.

(3) A közösségi finanszírozás többek között az alábbi jogi formák egyikeként, finanszírozási szerződésként, támogatási szerződésként, közbeszerzési szerződésként, munkaszerződésként jelenhet meg.

20. cikk

A Közösség pénzügyi érdekeinek a védelme

(1) Bármely, e rendelet alapján kötött megállapodás, a Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelettel ⁽¹⁾, valamint a Bizottság által az Európai Unió pénzügyi érdekeinek csalástól és más szabálytalanságoktól történő védelme érdekében végzett ellenőrzéseiről és helyszíni vizsgálatairól szóló, 1996. november 11-i 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelettel ⁽²⁾ és az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) vizsgálatairól szóló, 1999. május 25-i 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽³⁾ összhangban, tartalmaz olyan rendelkezéseket, amelyek biztosítják a Közösség pénzügyi érdekeinek a védelmét, különösen ami a szabálytalanságokat, a csalást, a korrupciót és bármely más illegális tevékenységet illeti.

(2) Ezek a megállapodások kifejezetten előírják, hogy a Bizottságnak és az Európai Számvevőszéknek joga van auditálni minden olyan beszállítót vagy alvállalkozót, akik közösségi pénzeket kaptak, többek között dokumentumok alapján, vagy helyszíni vizsgálat keretében. Ugyancsak kifejezetten felhatalmazzák a Bizottságot, hogy a 2185/96/EK, Euratom rendeletben foglaltak szerint helyszíni ellenőrzéseket és szemléket tartsanak.

(3) Minden, valamely közösségi támogatás megvalósítása eredményeképpen létrejött szerződés biztosítja a Bizottság és az Európai Számvevőszék számára a 2. bekezdésben rögzített jogokat a szerződések teljesítési ideje alatt és után.

21. cikk

Versenytárgyalásokon és szerződésekben való részvétel

(1) Az e rendelet alapján finanszírozott közbeszerzési vagy támogatási szerződésekre vonatkozó eljárásokban való részvétel nyitva áll a Közösség tagállamai, a jelen rendelet vagy az egy előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA) létrehozásáról szóló, 2006. július 17-i 1085/2006/EK tanácsi rendelet által létrehozott előcsatlakozási támogatási eszköz ⁽⁴⁾ által kedvezményezett országok, valamint az Európai Gazdasági Térség tagállamainak állampolgárságával rendelkező minden természetes és ott székhellyel rendelkező minden jogi személy számára.

(2) A Bizottság kellően megalapozott esetekben engedélyezheti olyan természetes és jogi személyek részvételét, akik a szomszédos országokkal hagyományos gazdasági, kereskedelmi vagy földrajzi kapcsolatokat fenntartó országok állampolgárai vagy ott székhellyel rendelkeznek, valamint a különböző eredetű készletek és anyagok felhasználását.

(3) Az e rendelet alapján finanszírozott közbeszerzési vagy támogatási szerződésekre vonatkozó eljárásokban való részvétel nyitva áll többek között az (1) bekezdésben nem említett országok állampolgárai vagy ott székhellyel rendelkező jogi személyek előtt, amennyiben kölcsönös hozzáférést biztosítanak külső támogatásaikhoz. Kölcsönös hozzáférést biztosítanak, amennyiben egy ország azonos feltételekkel támogathatónak nyilvánít tagállamokat és érintett fogadó országokat.

⁽¹⁾ HL L 312., 1995.12.23., 1. o.

⁽²⁾ HL L 292., 1996.11.15., 2. o.

⁽³⁾ HL L 136., 1999.5.31., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 210., 2006.7.31., 82. o.

A közösségi külső támogatáshoz kölcsönös hozzáférést az adott országra vagy országok csoportjára vonatkozó egyedi határozat révén biztosítanak. Az ilyen határozatot a 26. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban a Bizottság fogadja el, és az legalább egy évig hatályban marad.

A közösségi külső támogatáshoz való kölcsönös hozzáférés engedélyezésének a közösségi és más adományozók összehasonlításán kell alapulnia, és ágazati vagy teljes országos szinten kell működnie, mind az adományozó, mind a kedvezményezett országok esetében. Az adományozó ország részére kölcsönösség engedélyezésére irányuló határozatnak az adott adományozó segélyeinek átláthatóságán, következtettségén és arányosságán, többek között annak minőségi és mennyiségi természetén kell alapulnia. A kedvezményezett országokkal konzultálni kell az ezen bekezdésben meghatározott folyamat során.

(4) A közbeszerzési és támogatási szerződésekben való részvétel lehetősége nyitva áll a nemzetközi szervezetek előtt.

(5) A közbeszerzési eljárások keretében javasolt szakértők esetében nem szükséges megfelelni a fenti ismertetett állampolgársági szabályoknak.

(6) Minden, e rendelet alapján finanszírozott szerződés esetében a beszerzett szállítmányok és anyagok származási helye a Közösség vagy az e cikk szerinti jogosult ország. Az e rendeletben használt „származási hely” kifejezés jelentése a származási szabályokról szóló vámügyi közösségi jogszabályokban van meghatározva.

(7) A Bizottság, megfelelően alátámasztott esetekben, engedélyezheti az (1), (2) és (3) bekezdésben foglaltaktól eltérő országok állampolgárságával rendelkező természetes és az azokban az országokban székhellyel rendelkező jogi személyek részvételét, vagy a (6) bekezdésben foglaltaktól eltérő származású szállítmányok és anyagok vásárlását. Az eltéréseket vagy az alapján lehet indokolni, hogy az adott termékek és szolgáltatások nem elérhetők az érintett országok piacain, vagy rendkívüli sürgőséggel, vagy azzal, hogy a jogosultsági szabályok lehetetlenné vagy rendkívül nehézé tennék a projekt, program vagy tevékenység megvalósítását.

(8) Amennyiben a Közösség nemzetközi szervezeten keresztül végrehajtott tevékenységet támogat, a megfelelő szerződéses eljárások nyitva állnak minden, az (1), (2) és (3) bekezdés alapján jogosult természetes vagy jogi személy előtt, és minden olyan természetes és jogi személy előtt is, amely az adott szervezet szabályai szerint jogosult, ügyelve az egyenlő bánásmód biztosítására minden adományozó számára. Ugyanezek a szabályok vonatkoznak az ellátmányokra, felszerelésekre és szakértőkre is.

Amennyiben a Közösség egy tagállammal vagy a (3) bekezdésben meghatározott kölcsönösség keretében harmadik országgal vagy regionális szervezettel közösen támogat egy műveletet, az adott

szervezéses eljárás nyitva áll minden, az (1), (2) és (3) bekezdés alapján jogosult természetes vagy jogi személy előtt, és minden olyan természetes és jogi személy előtt is, amely az adott tagállam, harmadik ország vagy regionális szervezet szabályai szerint jogosult. Ugyanezek a szabályok vonatkoznak az ellátmányokra, felszerelésekre és szakértőkre is.

(9) Ha az e rendelet szerinti közösségi támogatást a 10. cikk értelmében közös irányító hatóság kezeli, a beszerzési szabályok a 11. cikkben foglalt végrehajtási szabályokkal egyeznek meg.

(10) Azoknak a pályázóknak, amelyekkel e rendelet szerint szerződés kötöttek, be kell tartaniuk a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet egyezményeiben szereplő alapvető munkaügyi előírásokat.

(11) Az (1)–(10) bekezdés nem vonatkozik az adott tevékenység célkitűzései tekintetében jelentkező adottságaik vagy földrajzi helyük okán jogosult szervezetek kategóriáira.

22. cikk

Előfinanszírozás

A kedvezményezetteknek kifizetett előfinanszírozások kamatait a végső kifizetési összegből levonják.

23. cikk

Az Európai Beruházási Bank vagy más pénzügyi közvetítők rendelkezésére bocsátott alapok

(1) A 15. cikk (2) bekezdésének c) pontjában hivatkozott alapokat pénzügyi közvetítők, az Európai Beruházási Bank vagy más olyan bankok vagy szervezetek kezelik, amelyek képesek kezelni.

(2) A Bizottságnak eseti alapon kell elfogadnia az 1. cikk megvalósítására vonatkozó rendelkezéseket, a kockázatmegosztás, a megvalósítással megbízott közvetítő fél díjazása, az alpból származó profit felhasználása és visszaigénylése, valamint a művelet befejezése tekintetében.

24. cikk

Értékelés

(1) A Bizottság rendszeresen értékeli a földrajzi és határokon átnyúló politikák és programok, illetve az ágazati politikák eredményeit, valamint a programozás hatékonyságát, hogy megállapítsa, elérték-e a kitűzött célokat és hogy ajánlásokat tegyen a jövőbeni tevékenységek javítására.

(2) A Bizottság megbeszélés céljából jelentős értékelő jelentést küld a 26. cikk szerinti bizottságnak. E jelentések és megbeszélések hatással lesznek a programok kialakítására és a források elosztására.

V. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

25. cikk

Éves jelentés

A Bizottság megvizsgálja az e rendelet alapján hozott intézkedések végrehajtásában elért előrehaladást, és a közösségi támogatás végrehajtásáról éves jelentést terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé. A jelentést a Gazdasági és Szociális Bizottság, valamint a Régiók Bizottsága is megkapja. A jelentés, az előző évre vonatkozóan, információkat tartalmaz a finanszírozott intézkedésekről, a nyomkövetési és értékelési tevékenységek eredményeiről, és a költségvetések teljesítéséről a kötelezettségvállalások és kifizetések szerint partnerországoként, régióként, valamint együttműködési területként.

26. cikk

Bizottság

(1) A Bizottságot egy bizottság segíti.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 4. és 7. cikkét kell alkalmazni.

Az 1999/468/EK határozat 4. cikkének (3) bekezdésében meghatározott határidő 30 nap.

(3) A bizottság elfogadja saját eljárási szabályzatát.

(4) Az Európai Beruházási Bank egy megfigyelője részt vesz a bizottság eljárásaiban a bankkal kapcsolatos kérdések nyomkövetése érdekében.

(5) Az Európai Parlamenttel való párbeszéd megkönnyítése érdekében a Bizottság az 1999/468/EK határozat 7. cikkének (3) bekezdése értelmében rendszeresen tájékoztatja az Európai Parlamentet a bizottsági eljárásokról, és eljuttatja számára a vonatkozó dokumentumokat, beleértve a napirendeket, intézkedéstervezeteket és az ülések rövidített jegyzőkönyveit.

27. cikk

A mellékletben fel nem sorolt harmadik országok részvétele

(1) Annak érdekében, hogy biztosítsa a közösségi támogatás összhangját és hatékonyságát, a Bizottság, a 12. cikkben hivatkozott cselekvési programok vagy a 13. cikkben hivatkozott különleges intézkedések elfogadásakor dönthet úgy, hogy olyan országok, területek és régiók, amelyek más külső közösségi támogatási eszközök és az Európai Fejlesztési Alap alapján jogosultak támogatásra, részesülhetnek az e rendelet szerint elfogadott intézkedésekből, ha a megvalósított projekt vagy program globális, regionális vagy határokon átnyúló jellegű.

(2) E finanszírozási lehetőség szerepelhet a 7. cikkben hivatkozott stratégiai dokumentumban.

(3) A 14. cikkben előírányzott, a támogathatóságra vonatkozó rendelkezéseket és a 21. cikkben előírányzott szerződésekre vonatkozó eljárásokban való részvételre vonatkozó rendelkezéseket úgy kell kiigazítani, hogy azok lehetővé tegyék az érintett országok, területek és régiók részvételét.

(4) A különböző közösségi külső támogatási eszközökből finanszírozott programok esetén a közbeszerzési pályázatban való részvétel lehetősége a különböző eszközök értelmében részvételi jogosultsággal rendelkező országokból származó minden természetes és jogi személy számára nyitva áll.

28. cikk

A közösségi támogatás felfüggesztése

(1) A partnerországokkal és régiókkal megkötött partnerségi és együttműködési megállapodásokban, és társulási megállapodásokban meghatározott támogatás felfüggesztésére vonatkozó rendelkezések sérelme nélkül, ha egy partnerország nem tartja be az 1. cikkben hivatkozott elveket, a Tanács, a Bizottság javaslatára és minősített többséggel határozva, a partnerországnak az e rendelet szerint nyújtott bármely közösségi támogatás tekintetében minden indokolt intézkedést meghozhat.

(2) Ezekben az esetekben a közösségi támogatást elsősorban a nem állami szereplők támogatására kell fordítani, az emberi jogokat és alapvető szabadságjogokat előmozdító intézkedésekre és a demokratizálódási folyamat erősítésére a partnerországokban.

29. cikk

Pénzügyi keretösszeg

(1) Az e rendelet 2007–2013 közötti időszakban történő megvalósításának pénzügyi keretösszege 11 181 000 000 euro, az alábbi bontásban:

a) a pénzügyi keretösszeg legalább 95 %-át a 6. cikk (1) bekezdése a) pontjának i. alpontjában megnevezett ország és többéves programok kapják;

b) a pénzügyi keretösszeg legfeljebb 5 %-át a 6. cikk (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában megnevezett határokon átnyúló együttműködési programok kapják.

(2) Az éves előirányzatokat a költségvetési hatóság engedélyezi, a pénzügyi keret keretein belül.

30. cikk

Felülvizsgálat

2010. december 31-ig a Bizottság az Európai Parlament és a Tanács elé terjeszt egy jelentést, amelyben értékeli e rendelet végrehajtásának első három évét és, amennyiben szükséges, egy jogalkotási javaslatot a szükséges módosításokkal, beleértve a 29. cikk (1) bekezdése szerinti pénzügyi felosztást is.

31. cikk

Hatályon kívül helyezés

(1) 2007. január 1-jétől az 1762/92/EGK rendelet, az 1734/94/EK rendelet és az 1488/96/EK rendelet hatályát veszti.

(2) A hatályukat veszített rendeletek a 2007 előtti költségvetési évekre vonatkozó jogi aktusok és kötelezettségek tekintetében továbbra is alkalmazandók.

32. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2007. január 1-jétől 2013. december 31-ig kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2006. október 24-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

J. BORRELL FONTELLES

a Tanács részéről

az elnök

P. LEHTOMÄKI

MELLÉKLET

Az 1. cikkben hivatkozott partnerországok

Algéria

Azerbajdzsán

Belarusz

Ciszjordánia és a Gázai övezet Palesztin Nemzeti Hatósága

Egyiptom

Grúzia

Izrael

Jordánia

Libanon

Líbia

Marokkó

Moldova

Orosz Föderáció

Örményország

Szíria

Tunézia

Ukrajna
